

ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКЕ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ РІЗНИХ ТИПІВ ТА ПІДПОРЯДКОВАНOSTІ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Попович Лідія Миколаївна

Інститут педагогіки НАПН України

м. Київ, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8231-8124>

Вступ./Introductions

В умовах змін у національній освіті нова модель системи управління загальної середньої освіти, державно-громадська, сьогодні має бути більш відкритою та демократичною, так як « громадське суспільство в Україні... хоче контролювати процес здобуття освіти особистістю через вплив своїх громадських організацій та об'єднань, що ускладнює систему управління освітянською сферою і призводить до формування системи державно-громадського управління освітою.» [1].

Вітчизняні вчені у своїх наукових працях висвітлюють проблеми державно-громадського управління закладами освіти, загальної середньої освіти, опорних закладів освіти, економічно-правових умов функціонування опорних закладів освіти; особливості управління ними та функції керівника; розкривають сутність державно-партнерської взаємодії суб'єктів управління опорними закладами освіти; стан і перспективи автономії закладів освіти; інноваційні технології та інструменти в практиці управління керівників опорних закладів на засадах державно-партнерської взаємодії: О. Онаць, Г. Калініна, М. Малюга, В. Мелешко, Л. Попович, М. Топузов, Б. Чижевський. [2].

Матеріали і методи./Materials and methods

Опрацьовано наукові джерела по темі наукового дослідження та анкети керівників експериментальних закладів освіти Київської та Житомирської областей 2021-2022 років.

Мета роботи./Aim

Українські вчені, педагоги-практики, управлінці на основі теоретичних узагальнень та практичного досвіду пропонують різноманітні варіанти удосконалення системи управління освітою в закладах загальної середньої освіти, шляхи впровадження яких дало б змогу сприяти розвитку громадської складової, такої як: громадські, наглядові, піклувальні ради закладів середньої освіти, до яких мають входити представники громадських організацій, батьківських громад, бізнес структур тощо.

Проте проблема реалізації форми державно-громадського управління закладів освіти різних типів та підпорядкованості на засадах партнерської взаємодії висвітлена недостатньо, хоча і є актуальною в умовах децентралізації освіти, розвитку місцевого самоврядування та реформування загальної середньої освіти. У ході нашого наукового дослідження передбачено аналіз стану державно-громадської партнерської взаємодії у сфері освіти та в державно-громадському управлінні закладами загальної середньої освіти в умовах розвитку місцевого самоврядування та з'ясування існуючих проблем державно-громадського управління, особливості управління в закладах різних типів та підпорядкованості та створення субмоделі державно-громадського управління на засадах партнерської взаємодії.

Результати і обговорення./Results and discussion

Аналіз анкет респондентів керівників експериментальних закладів освіти показує, що сьогодні проблеми впровадження державно-громадської взаємодії закладів освіти на засадах партнерства, загальної середньої освіти з іншими державними та приватними установами має недостатній зворотній зв'язок – 35%; також є недостатнім розвиток демократичних взаємин в управлінні освітою територіальних громад – 32 %; обмеження автономії закладів освіти – 25%, респонденти вважають оптимальною формою управління державно-громадську як законодавчо визначену форму в сфері освіти на державному рівні – 38 %.

Реалізація змісту державно-громадського управління закладами освіти на засадах державно-громадської партнерської взаємодії полягає у партнерській взаємодії державних органів, громадських об'єднань та організацій, які сприяють гуманізації та громадсько правовому закріпленню різноманітних організаційно-правових форм взаємодії суб'єктів освітнього та управлінського процесів; широкому залученню до партнерської співпраці юридичних та фізичних осіб на взаємовигідних умовах, демократизації всіх органів державної влади, місцевого самоуправління, територіальних громад та управління освітою; організації та розвитку асоціацій, громадських організацій та інших форм діяльності суб'єктів управління та освітнього процесу (це і професійні об'єднання, асоціації педагогічних працівників, керівників закладів освіти, органи учнівського самоврядування та батьківські ради) до взаємодії на засадах партнерства та демократичного стилю керівництва діяльністю закладів загальної середньої освіти залежно від місцевих умов функціонування закладів освіти; тобто заклад загальної середньої освіти має стати центром розвитку місцевої громади.

Важливим в умовах військового стану в Україні, є використання онлайн ресурсів в управлінні закладами загальної середньої освіти, онлайн зв'язку з педагогічними працівниками, вихованцями, батьківською громадою; надання консультацій шкільних психологів, соціальних педагогів учням, які опинилися в скрутних життєвих обставинах.

Висновки/Conclusions

В таких умовах необхідною є потреба створення, теоретичного обґрунтування та використання закладами освіти практичної субмоделі державно-громадського управління закладами загальної середньої освіти різних типів та підпорядкованості на засадах партнерської взаємодії.

Література

1. Модус державно-громадського управління освітою : монографія / Міністерство освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; за

науковою ред. В. П. Бега; редкол.: В. П. Бех (голова), Н. В. Крохмаль (заст. голови) [та ін.]. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – С. 16.

2. Економічно-правові умови державно-партнерської взаємодії суб'єктів управління опорних закладів освіти: практичний посібник / О.М. Онаць, Г.М. Калініна, М.М. Малюга, В.В. Мелешко, Л.М. Попович, М.О. Топузов, Б.Г. Чижевський. / за ред. О. М. Онаць [Електронне видання] - Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2021 - 97 с.